

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Kong a lélekarang

a muszkák fölött. A rettenetes számu muszkák seregeiben beállott a végső erőlködés, az utolsó kapaszkodás: az agónia. A horda még él, még levegő után kapkod, a melle, mely a küzdelemtől kifáradva, még zihál, már oly beteg, hogy segíteni alig lehet rajta; életét megmenteni szinten lehetetlen.

Az orosz, francia, főleg az angol csodadoktorok, akik mellé az olasz felcserek is szegődtek, előveszik összes tudományukat, hogy a nagy beteget még lábón tartás, hogy életelixerit főcskenedzenek ernyed, ványadt, pettyhüdt idegei közé; a balkáni vajákoss asszonyok főzik a csodarejű varázsfalt, hogy attól új erőre kapjon a muszka és talpra álljon az éppen negyedesztendeje csunyán vérző talpán. Mindez haszталannak bizonyul; halál ellen nincs orvosság.

A rohamléptekkel közeledő véget megérkezéséig ideig-óraig el lehet háritani, rövid időre meg lehet hosszabbítani a Bojr és Bug mentén rettenetes kinok között fetregő orosz seregek életét, de megmenteni nem lehet.

Az a gyönyörűséges offenzíva, mely május másodikával kezdődött, mindjobban halad céljai felé. A vert orosz seregek kétségbeesetten futnak a cserbenhagyott védelmi pozíciókból a mocsarak felé. Szomorú összeroppanás ez, aminőt hiába keresünk a történelemben.

A nagy csapások egymást követik. A kegyelemdőfést Breszt-Litovszk elfoglalása adta meg. És a szegény muszka cár most jelenti ki nagy büszkén, hogy a háborút a végső győzelemig folytatni fogja. Micsoda elvakultság ez! Mennél több verést kapnak, annál több a reményük! De nem reménykedés ez, hanem — akasztófa-humor. — Az ántánt különben azzal örökíti meg nevét a világtörténelemben, hogy éppen akkor röppenteti világgá bizakodó szótát, amikor a legnagyobb vereségeket szenvedti és koldusmódra házal azoknál az államoknál, amelyek fölött eddig gyámságot gyakorolt. Itt nincs visszacsínálni való, hiába is mond nagyokat a fehér cár: az ántant győzelmében meg Szerbia sem bizik.

Kereskedőknek képezik ki a csonka katonákat.

Az állam, mint jó anya, magához öleli a gyermekeit és nem hagyja el őket soha. A magyar állam nem hagyja nyomorogni és szenvedni azokat, akik érte szenvedtek és magához öleli az árvát, letörli az özvegyek könyvét és mánkót ad a csonka láb alá. Komoly gondoskodás történik arról, hogy a hősök hozzátartozói tisztességes módon éljék le életüket, s a sebesült katonák, akik elvesztették munkaképességét, segítséget kap, vagy új kereseti foglalkozást. A kormánynak az az intenciója, hogy lehetőleg mindenki dolgozzék és a sebesült hősök, akik régi foglalkozásukat ezután nem űzhetik, új kenyérkeresethez jussanak.

Ilyen értelmű leiratot kapott a honvédelmi miniszter *Alry Sándor* őrnagy, a honvédhadkiegészítő állomos parancsnoka. A rendelet szerint a sebesült katonák egy részét aktív kereskedők-ké vagy kereskedelmi tisztviselőkké képezik ki és hivatalos uton különféle vállalatoknál elhelyezik őket.

A leirat közli, hogy Budapesten szeptemberben négy kereskedelmi tanfolyam nyílik, amelyekben tisztek, altisztek és a legénységi állományba tartozó csonka vagy béna katonákat oktatják. Az első tanfolyamba beléphetnek azok, akik érettségi bizonyítványt nyel rendelkeznek, egy hónapig tartó kurzus után a csonka és béna tisztek rendes felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványt kapnak, pénzügyintézetknél és előkelőbb vállalatoknál, mint tisztviselők helyeztetnek el. E bizonyítványt jogot ad a kereskedelmi akadémiába, keleti vagy kiviteli akadémiákba való belépésre.

A második kurzus a középis-kola négy osztályának elvégzését követeli meg. Ide azok a tisztek, altisztek vagy legénységi állományba tartozók jelentkeznek, a kik hivatalnok pályára óhajtanak lépni.

A harmadik tanfolyam négy hónapig tart és legénységi állománybelieket képez ki segédhivatali kezelőtisztviselőkké. A negyedik négy hónapos tanfolyam

pedig tényleges kereskedőket nevel és inkább gyakorlati irányu.

Az új rendeletet közlik kórházakban és üdülőtelepeken tartózkodó összes katonákkal, akikről orvosilag megállapított, hogy csonkák, vagy bének maradnak, azonkívül tudják azokkal is, a kik véglegesen elbocsáttattak a hadsereg kötelékéből. A tanfolyamokat, amelyek még szeptember hó folyamán megnyílnak, kereskedelmi szaktanárok és gyakorlati kereskedők fogják vezetni.

Győzelmink hatása Ujvidék közgazdasági életére.

Hogy a harctéri helyzet mennyire befolyásolja a pénzügyi, kereskedelmi és közgazdasági élet hullámzását, azt a háború kitörése óta most állapíthatjuk meg legörvendetesebben. Amióta ugyanis az oroszokt negyedélonapos szakadatlan sikerű offenzívával a Kárpátokból, Galiciából kivertek dicsőséges seregeink és egész Lengyelországot elfoglalva, a háborúk történetében páratlan stratégiával semmisítették meg a legyőzhetetlennek hitt orosz kolosszust, elvonultak a sokáig fenyegető vészes felhők a magyar közgazdasági élet egeről.

A győzelmek hatása alatt újra élet a közönség bizalma és a háború után remélhető nagy fellendülés és fejlődés folyamata már is megkezdődött.

Hogy Ujvidéken is mennyire megjavult a közgazdasági helyzet az utolsó hónapokban, arról beavatott személy a következő felvilágosítást adta az Ujvidéki Hírlap munkatársának:

— Az az oktan megrettenés és tartózkodás, mely a háború első időszakában annyira megbénította pénzügyi, kereskedelmi és gazdasági forgalmat, nemcsak teljesen megszűnt, hanem olyan örvedetes fellendülés váltotta fel, amelyhez hasonlót a győzelmen befejezett háború után sem remélhettünk.

— Hogy a május 2-ik gorlicei áttörést követő és az orosz hadsereget teljesen demoralizáló fényes győzelmink mennyire újra élesztették és megerősítették a közönség bizalmát, annak legörvendetesebb bizonyítéka, hogy a nagyobb ujvidéki pénzügyintézetknél a betétek és folyó számlák

összege tekintélyesen gyarapodott. És nap-nap után növekednek a régi tartozások visszafizetése is. Különösen a parasztság és a gazdák fizetik vissza nagyobb összegekben a bankokban fenállott tartozásukat. Lényegesen többet törlesztettek, mint a mennyire a moratoriumi rendelet alapján kötelezve volnának.

— A gazdák példáját követik a tisztességes és hírnevükre súlyt helyező ujvidéki kereskedők is, akik, ha nehezebben kaphatnak is árukat, de viszont mindent készpénzért adnak most el. És a harctérré vonult ujvidéki fogasztókat dusan kárpótolják az Ujvidéken időző nagyszámu idegenek. Az építőiparosok kivételével, többet keresnek az iparosok is, akik szintén rendezik az intézetknél ügyeiket. A háború súlyos kártevéseit és nyomorúságát voltképp csak a fix fizetésű hivatalnokok, a szellemi munkások, ügyvédek, tanárok, mérnökök, s általában a lateinerek érzik meg, akiknek keresete megapadt és a nagy drágaság nyomoztó sulya alatt görnyednek.

— Hogy a jelenlegi pénzügyi helyzet minden tekintetben jobb, mint volt a háború előtt és a háború kezdetén, annak legmeggyőzőbb bizonyosága, hogy a budapesti nagy bankok óriási pénzfőlségük folytán négy százalékkal kínálhatnak nagy összegeket a tekintélyesebb ujvidéki pénzügyintézeteknek. És ez magyarázza meg azt, hogy az Osztrák-Magyar Bank ujvidéki fiókjánál, melynek rátája 5 százalék, jelentékenyen kevesebb hitelt vesznek most igénybe az ujvidéki pénzügyintézetek. — Legörvendetesebb tünete az ujvidéki közgazdasági élet fellendülésének, hogy a földbirtokok értéke nem hogy csökken, de jóval magasabb árban vásárolják mindenütt a földeket. Egyedül az utóbbi hetekben a kiftűnő aratási kilátásokat csökkentő, a termést kicsirázató és a csépelest gátló eszözések rontották a gazdasági helyzetet.

A pénzügyintézeteknek a háború utáni jövőjéről következőket mondotta az ujvidéki financia világ alapos ismerője:

— A nagyobb ujvidéki pénzügyintézetek nemcsak, hogy nem érzik meg a háború hatásait, de jelentékenyen megerősödvé és részvényeik régi értékét biztosítva fogják folytatni működésüket. Olyan nagyobb katasztrófák, amiktől sokan tartottak, nem fogják megrázkódtatni az ujvidéki piacot, mely a háború viharos évében kiállotta a tűzpróbát és bizonyosságot tett az egész ország előtt, hogy sokkal erősebb, egészségesebb allapon áll, mint általában hitték.

Tessék 180 napi élelmet beszerezni.

Az *Ujvidéki Hírlap* már közölte, hogy a várparancsnokság elrendelte a 180 napi élelmetnek kötelező beszerzését.

A városi tanács nevében *Profuma Béla* polgármester ez ügyben a következő hirdetményt becsajjtotta ki:

24895. szám. kig. 1915.

Hirdetmény.

A petrovaradíni cs. és kir. várparancsnokság megkereséséhez képest felhívom a város lakosságát, hogy legkésőbb f. évi szeptember hó végéig körülbelül 180 napi élelmmel lássa el magát.

A cs. és kir. várparancsnokság az említett határidőt azért állapította meg, mert az ezidőszertint rendelkezésre álló élelmiszerekészletekből addigra mindenki elláthatja magát.

Legfontosabbnak tekintendő szükségleti cikk a liszt lévén,

tájékozás céljából közlöm a város közönségével, hogy ebből egy napi ellátás mértéke fejenként 200 gramm. Egyéb szükségleti cikkekből (hus, hüvelyes vetemények, burgonya, káposzta, hagyma, só, kávé, cukor stb.) mindenki annyit gyűjtjön össze, amennyi csak lehetséges.

Az ellenőrzésképen működendő élelmezési bizottságoknak feladata leendő mindazon családokat és polgári személyeket kitüntetni, kik a fentjelzett időpontig magukat kellőképen élelmi szerekkel el nem látták.

Ujvidék szab. kir. váro: tanácsa, 1915. évi augusztus hó 29.

Profuma Béla s. k. polgármester.

Hinni akarjuk, hogy a közönség belátja a rendelet üdvös voltát és siet majd eleget tenni a kötelező rendelkezésnek.

A „Kárpáti nap” hölgy-bizottsága.

Az U. T. K. vasárnapi ünnepélyéhez fáradhatatlan buzgalommal folynak az előkészületek. A rendezőség csodálatos tevékenységet fejt ki, hogy a nagyarányú, sok látványosságot és szórakozást nyújtó ünnepély minél jobban sikerüljön. Ebben a munkában most már kiveszi részét az U. T. K. hölgy-bizottsága is, mely igen szép számban megjelent tagjai részvételével vasárnap délután a városháza nagytermében tartotta meg alakuló gyűlését.

Az ülést *Szabó Imre* a kör elnöke vezette, aki lendületes szavakban vázolta a csendes tűzhegytől, békés otthonoktól megfosztott kárpáti lakosok szomorú helyzetét. Szép szavai a résztvevők sorában mély hatást keltek.

Ezután pedig az egyes hölgyek teendőit és szerepkörét állapították meg.

A hölgy-bizottságnak eddigi legnagyobb tevékenységét a „*téglalapok*” elárúsítása képezte, a melyekkel az egész várost elárasztották, versenye azon, hogy ki fogja a legtöbbet eladni, hogy a kör által a legnagyobb sikert elérő hölgy részére kifizött tiszteletdíjat elnyerje.

A tonbola tárgyak gyűjtése is igen nagy arányban folyik, szebbnél szebb, értékesnél értékesebb nyeremények érkeznek a rendezőséghez.

Különös érdeklődés mutatkozik már most a céllövészet, a gerytya lövészet és a női kuglizó verseny iránt.

A vurstli is egészen új alakban fog megjelenni, eltérően az eddigi szokásos hasonló ünnepélyektől, mert ott is minden egyes sátrnál hölgyek fognak közreműködni.

A kabaré pedig az est fénypontja tul fog szárnyalni minden eddigi műkedvelői estélyt. Különös érdekesség itt fog szolgálni *Füredi* szintársulata számos tagjának kiváló műsorral való fellépte.

Az ünnepély sikere nem lehet kétséges, a munka meghozza gyümölcsét, a nemes célnak megvalósulnia kell, és az U. T. K. most sem fog eddigi anyagi és erkölcsi sikerei mögött maradni

Ujvidéki honvédek dicsőséges harcai.

A „Pesti Hírlap” vasárnapi száma, a Lemberg visszafoglalása utáni harcokról a következőket írja:

„A Pflanzler-hadsereg keleti csoportjának frontját a Dnyeszert és Pruth között nagy túlerőben levő orosz csapatok egy helyen áttörték azzal a csellel, hogy a legelső ellenséges vonalban a katonák teljesen fegyvertelenül, a megadás jelétül felemelt kézzel közeledtek állásainkhoz s aztán közvetlenül állásaink előtt a zsebeikben elrejtett kézigranátokat lővészárkunk felé hajították, mire az ellenség hátsó sorai előre rohantak. Odaérkezett megerősítéseink azonban nehéz harc után, a melyben különösen az ujvidéki 6. honvédgyalogezred tüntette ki magát, az oroszokat állásainkból

ismét kivetették.”

Az ujvidéki honvédek dicsőséges fegyvertényei ekként kiemelkednek a galíciai harcok történetében. Jelentőségük szinte mérhetetlen.

A kik figyelemmel kísérték a Lemberg visszafoglalása után elkeseredett harcok lefolyását, a kik megfigyelték, hogy az oroszok milyen rettegetes erőfeszítéseket tettek állásaik megtartására s a mi győzelmesen induló offenzívánk feltartóztatására, — azok meg tudják érteni, hogy az ujvidéki honvédek teljesítményei valóban történelmi jelentőségűek voltak. Hogy mit tesz az: ellenséges elszántság, cél, tulerő ellen állásainkból kivetni az ellenséget és irányt szabni egy győzelmes offenzíva folytatásának, — a történelem fogja méltóképen mérlegelni. De mi szívünkben büszkeséggel, lelkünkben hálás tisztelettel hajtunk zászlót ujvidéki hőseink. Összesen és egyenként dicsőséget szereztek ők a magyar hazának és ennek a városnak. Összesen és egyenként legyenek ők áldottak, a kik annyira elől jártak hazafias kötelességeik teljesítésében és győzelmeink kivívásában. Összesen és egyenként övezzé homlokukat a nemzet és a város hálás elismerésének koszorúja!

Nem tartják be a maximális árat.

A maximális árak betartásával nincs valami különös szerencsénk.

A piaci árak maximálása első percben mindenképp öröndesnek látszott, a tanács megette kötelességét, ugyebár számítanunk kellett arra, hogy a termelő, a közvetítő és a vevő alkalmazkodik a rendszabályhoz, mert máskülönben mi értelme van a szigorú intézkedésnek? A helyzet azonban egyszerűen az, hogy a piacon a tanács rendelkezését nem respektálták.

Maximális árak? Micsoda beszéd az? A szállási termelő és a piaci árus annyit kér a portékájáért, amennyit akar, a vevő pedig kénytelen-kelletlen, de bizony elég helytelenül, kiizzadja az uszora árat. A vevő, már mint önagysága, akinek az a szomorú szerepe, hogy az ujvidéki piacon vásároljon, megpróbál szembeszállni a ravasz szállási asszonnyal, vagy a piaci zsarnokkal. A retiklből előszedi az újságot:

— Nézzé lelkem itt az irás, magának a tojás darbjáért legfeljebb 12 fillért szabad kérni:

Viharos derülttség:

— Jaj kedves naccságám, ne mutogassa azt a spájzcédulát. Azt

csak az újság írja. Nekem ugyan nem parancsol az újság. Annyit adom a portékámat, amennyit ért nekem tetszik.

Es a vevő vásárol, a vevő fizet, a vevő pukad és végül még örül, hogy nem üres kosárral távozik a piacról.

Cenzurázott levél a hadifogságból.

Néhány év előtt Ujvidéken hivatalnokoskodott *Vajda Géza* 19. honvédgyalogezredbeli hadapród jelölt. Most orosz fogságból levelet írt. A levél, amely jellemző képet ad, így fest:

Simbirk, 1915. VII-12. Lieber Vater! Am 14. Juni bin ich bei dem Dorf *Helyzet* gefangen. Was machen die Kinder der *Rossz* und *Rettenetes*. Jetzt geht es mir schon gut. Ich lasse meinen Grossvater, den *Etközés* und die Grossmutter *Borzasztó* grüssen. Mit den Gefangenen von Przemysl sind wir zusammen. Mit mir ist der Kadett *Kis* und *Udvarba* der Fähnrich *Vagyunk*, der Leutnant *Beszorítva*, Oberleutnant *Zsarolnak* und *Ahol*, der Hauptmann *Lehet*. Schreibe sofort auf diese Adresse: Kriegsgefangener *Vajda Géza* Kadett Asp. in Simbirk an der Wolga. Ungarische Gruppe.

Erdekes, hogy az orosz cenzurának három pecsétje van a levélen és nem vették észre a levél igazi tartalmát. Amde azért nem kell mindenkinek aggdódnia, akinek hozzátartozója orosz fogolytáborban van. Mert miként nálunk nem minden fogolytáborban lehet éneklő kedve, bizonyára ugyanígy van az az oroszoknál is, tehát az ezen levélben sejtett rossz bánásmódot se lehet általánosítani, mindazonáltal mégis csak jobb lenne, ha szerencsétlenségükre fogságba esett katonáink már itthon, saját tűzhegyüknél lehetnének.

Három felmentő ítélet igaztási és király-sértési pörben.

Az ujvidéki kir. törvényszék büntetőtanácsa elé az utóbbi időben egész sor igaztási és király-sértési pör került, amelyek közül fellebbezés folytán most három ilyen perben mondott ítéletet a szegedi kir. ítélőtábla.

Az ítéletnek az a körülmény kölcsönöz különös érdekességet, hogy mind a három háborus aktuálitáru perben a tábla felmentő ítéletet hozott.

Begecski Illés nádaljai földműves két ismerősevel ült egy pa-

don. Amikor arra ment a községi másodjegyző, így szól: „Péter, Péter, miért nem jössz ezeket az állatokat lekaszálni!” A csendőrségi tényvázlatban a Péter név má Péter szerb királyként szerepelt. A tanuk megcáfolták azt a föltevést, mintha a földmives a szerb király nevét említette volna. Ugy a törvényszék, mint a tábla fölmentette a vádlottat.

Kolarovics János hetvennégyéves dunagálói földmives a másik vádlott. Három rendbeli nemzetiségi gyűlésre való izgatással vádolta az ügyészség. A csöndes, öreges, beteges hangu ember még maga is alig hallotta a hangját, nemhogy izgatni tudott volna. Sétált a kertben szomszédasszonyával és közben politizált. Öreges módra összefüggéstein dolgokat mondott. A törvényszék is, a tábla is fölmentette.

Veszelnovics Sándor ujvidéki fényképészt nemzetiségi gyűlésre való izgatás miatt két hónapi fogházra ítélte a törvényszék. A fényképész ittas állapotban összeveszett *Meczner* Emil kereskedővel és a családjával. A fényképész megverték, amire az dühében szidta a svábokat és a magyarokat. A tábla fölmentette a fényképészt, elfogadván azt a védekezést, hogy ő csupán a kereskedőt és családját szidta, mert inzultáltak. Nem akart nemzetiségi gyűlést szítani.

Végül a királysértéssel vádolt *Bacsics* György szabadkai vasuti szemafor-főlvigyzót is fölmentette az ítélőtábla. Azzal vádolták, hogy az 1912—13. évi katonai emlékkeresztet lekicsinylő kémozdulattal a földredobta. A főlvigyzó nem a királyt akarta ezzel sérteni, hanem az emlékkereszt tulajdonosait kicsinyelte le, aki nem is volt harctéren.

Egy pár csizma száz korona, egy cipő sarok hat korona.

Hova tűnt a gyönyörű jó világ, mikor a darutollas legény bejött az ujvidéki vásárra s tíz pengő forintért vett egy pár rancos-csizmát, de olyat, de olyat ám, hogyha otthon kényesen végigsikorgott a nagyutcán, minden muskátlis ablak kinyílt utána. Tíz pengő. Az elegáns városi gavallér számlája se volt több tíz pengőnél, ha szivdöglesztés szempontjából varratott cipőt a suszterével. Vége a boldog időknek. Az általános drágítás áramlata szükségszerűen magával ragadta a keze munkáját után élő vagy inkább tengő-

dő szegény iparost, aki alig bírja már a veszett iramot. Az anyag megdrágult, míg a kereskedőtől a cipézműhelyig ér a bőr, a talp, a fonál, a szög, ki se tudja fizetni az árat.

Az ujvidéki cipészek és csizmadiaik összessége kénytelen volt fölemelni az árakat. A drágulás ezen a téren horribilis, de a kisiparosoknak nem volt más mentségük. Érdekesnek véljük, megismertetni a közönséget a mai árakkal, melyekből itt közlünk néhány adatot:

Férfi cipő	36	koronától feljebb
Férfi félcipő	30	„
Női cipő	34	„
Női félcipő	28	„
Box bőr csizma	80	„
Sevrő bőr csizma	100	„
Férfi cipő fejelés	16	„
Női cipő fejelés	15	„
Férfi cipő talpalás	8	„
Női cipő talpalás	7	„
Uj sarok	6	„
Talpfelverés	3	korona.

Ezeket az árakat a régiekkel nem is szabad összehasonlítani. A cipészek maguk is érzik, hogy az áremelés felette merész, de a kényszerűség parancsolt s különben is azzal védik elhatározásukat, hogy más hasonló városokban a drágaság még ennél is nagyobb.

HIREK Ujvidékfalva

felépítése biztosítva van. Annyi meleg érdeklődést, végtelen jóakaratot, az *Est* nagyszerű eszméjének oly megbecsülését és értékelését látjuk a közönség körében, hogy ismerve az áldozatkészséget, amelylyel városunk lakossága minden alkalommal kitüntette magát, *Ujvidékfalva* részére a közeljövőben a szükséges pénz együtt lesz.

Az *Ujvidéki Testgyakorlók Köre* agilis és hazafias vezetősége által e hó 5-én rendezendő pompás sikerűnek ígérkező óriási méretű és szabású ünnepélye oly hatalmas összeget fog a nemes célra juttatni, hogyha nemis egy egész utcát, de egy pár középületet, — iskolát, kórházat, — lehessen belőle megteremteni. Már eddig is több házra való összeg fojt be és látva azt a szokatlannul nagy és általános érdeklődést, biztosan állíthatjuk, hogy sok ezer korona fog a lelkes vezetőség önzetlen fáradozása jutalmaképpen a nemes célra jutni.

Mutassa meg Ujvidék városa, hogy amint a város lakossága a

tettek mezején, a harctéren, puskával, karddal a kézben örök dicsőséget szerzett Ujvidéknek, úgy a hazafias áldozatkészség terén is az elsők közt lesz.

Az *Ujvidéki Hirlap* a hozzá befolyó összegeket ezentul a *városi pénztárba* az adakozók nevére fogja befizetni, hogy ezzel is egyöntetű központi pénzkezeléssel a mozgalom áttekinthetőségét megkönnyítse.

Az *Ujvidéki Hirlap* ezentul is minden hozzánk befolyt összeget *nyilvánosan* nyugtázni fog.

Reméljük, hogy a megindult mozgalom egy büszke és szép magyar kárpáti falu felépítését fogja lehetővé tenni.

Nem lehet telegrafálni és telefonálni. Hétfő óta nem lehet Ujvidéken sürgőnyt feladni, s egyuttal megszüntették a városi telefon működését is. A mint értesülünk, ez a korlátozó intézkedés néhány napon belül megszűnik.

Főredi szintársulata Ujvidéken. A *Füredi—Izsó* pécsi szintársulat, amely csak néhány hét előtt hagyta el sikereiben gazdag tavaszi és nyári évadja után városunkat, e hó 4-én szombaton kezdi meg 4—5 hétre tervezett színévjadát. A társulat sok új taggal lett felrészítve és kedves ismerősként látjuk viszont a tavalyi bájos primadonnát: *Peterdi* Etelt és többiben itt működött kitűnő drámai művésznőt: *Csige* Bóskét.

Elindult a hódoló küldöttség. Kedden reggel a gyorsvonattal *Matkovits* Béla főispán vezetése alatt *Profuma* Béla polgármester, *Szalay* Lajos kir. tan. ny. polgármester, Dr. *Kubinyi* Károly ügyvéd és *Milics* Tivadar gör. kel. lelkész, törvényhatósági bizottsági tagok Budapestre és onnan Wienbe utaztak, hogy résztvegyenek abban a hódoló küldöttségben, amely a trón számolya előtt a magyar nemzet hódolatát és hűségét imponzáns keretben fogja kifejezni. Bizonyos, hogy minden oldalról a simpatia és a nagybecsülés jeleivel halmozzák el Bécsben a magyarokat akik nemcsak a király előtt való megjelenés felemelő érzésének, hanem a monarchia másik birodalmának tünető szertetének impressióival járják meg ezt a felejthetetlen historiai utat.

A Jolánka kikötőhelye. A *Jolánka* nevű kamenici hajónak el kellett hagynia rég megszokott kikötőhelyét, melyet a városi tanács most a D. G. H. T. állomása alatt jelölt ki. A *Jolánka* most már ismét indul.

Magyar hadiérem. Amióta a háború vad muzsikáját sirják az ágyuk, azóta a magyar dicsőségtől hangos a világ. A magyar katonára hire-neve elszállott minden zugba, minden fészekbe s a magyar vitézségről úgy beszélnek, mint aminek párja nincsen. A magyar fiúk domboru mellén mindenféle jelvénye csillog a vitézségnek, de magyar szín nincs a szalagon, magyar címer, magyar szó nincs az érmen. Pedig magyar szívvel érdemelték ki a fiúk az ércebe vert dicséretet, magyar vérük hullásával fizettek érte. A magyar szem keresve keresi a kitüntetésen a magyar karakterisztikont, Szent István korának szimbolusát, de nem találja. Még a magyar katonának is sokkal jobban esnek, ha magyar jelvény beszélne harcáról, dicsőségéről. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye mozgalmat indított, hogy a törvényhatóságok forduljanak fölirattal a kormányhoz, hogy a magyar állampolgároknak az ellenség előtt szerzett érdemeit magyar jellegű hadiéremmel jutalmazza meg. Az ország minden törvényhatósága csatlakozni fog ehhez az akcióhoz, s hiszük, hogy a magyar harci érdemet magyar kitüntetéssel fogják jutalmazni. Pestvármegye különben föliratát a hódoló küldöttségnek adta.

Színészházasság. *Szűcs* Irén, a kedvelt komika és *Kovács* Imre apaszínész, a kiket az elmúlt színidényből az ujvidéki közönség előnyösen ismer, a napokban házasságot kötöttek.

Egészségügy jelentés az aug. 23-tól 29-ig terjedő hétről. Bejelentettek e héten 2 diftériát, 2 kanyarót és 4 tifusz esetet. Halálos fertőzés-baj nem történt.

A királynak följánlott Vörös Félhold-jelvény. A Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság tudvalevőleg művészi kivitelű rendkívül szép jelvényeket hozott forgalomba a török sebesültek javára. Ezeknek a jelvényeknek egy diszpendányát a Bizottság felajánlotta a király öfelségének is. Erre vonatkozólag *Tisza* István gróf miniszterelnök egy Szent István napján gróf *Khuen-Héderváry* Károly bizottsági elnökhöz intézett átiratában közölte, hogy „ő császári és apostoli királyi felsége a Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság részéről felajánlott a magyar-török fegyverbarátságot simbolizáló jelvényt legkegyelmesebben elfogadni és a tisztelt bizottságnak a felajánlásért legmagasabb köszönetét legkegyelmesebben kifejezni méltóztatt.” Ezentul tehát a király is

viselni fogja azt a jelvényt, mely a magyar és török testvérméretnek örökös együttérzését hirdeti. A jelvényeket 1 koronás árbán a Vörös Félhold Országos Bizottsága árusítja, melynek irodája a képviselőházban van.

A D. M. K. egyesület ujvidéki osztálya a kárpátokban Ujvidék város közönsége által létesítendő Ujvidékfalva építési költségeihez 10 koronát adományozott, mely összeget illetékes helyre fogjuk jutatni.

A török Vörös Félhold képeslevegőlapjai 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház).

Felolós szerkesztő és kiadó:
dr. Königstättler Ottó.

24692. 24903. sz.
kig. 1915.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminister urnak 3389 eln. 1915. szamu körrendelete alapján közhírré teszem, hogy a magyar királyi minisiteriumnak 1915. évi január hó 16. 285./1915. M. E. szám alatt kelt rendeletével a nem Ausztriával szomszédos határvonalakon át külföldre irányuló és onnét jövő személyforgalomban az utlevél kötelezettség rendeltetett el. Ezen rendelkezés folytán a személyforgalom ellenőrzésének hatályosabbá tétele okából szükséges a határátelési pontok újbóli megállapítása, melyeken át az országhatár a nem ausztriával szomszédos határvonalakon átléphet. Ennélfogva a m. kir. belügyminister un elrendli, hogy

I. Romániába és Romániából a határ átlépését csak a következő pontokon van megengedve: 1) Orsován a vasuti és gőzhajó állomáson. 2) Vodicai közuti határkapunál. 3) A verestoronyi vasuti állomáson. 4) A verestoronyi közuti határkapunál. 5) A szurduki szorosban levő határkapunál. 6) Predeal levő állomáson. 7) A predeal közuti határkapunál. 8) A felsőtörzsvári közuti határkapunál. 9) Az ósánci közuti határkapunál. 10) A bodzakresznai közuti határkapunál. 11) A mikesztelepi átkelőnél. 12) A szalánc-fürésztelepi átkelőnél. 13) Gyulafalva Kommandónál, illetve ez utobbinak három átkelési pontjánál: Musának, Karajosnál és Gorsonál. 14) A sosmezei közuti határkapunál. 15) Gyimesbükki vasuti állomáson. 16) A gyimesbükki közuti határkapunál. 17) A gyergyóbkási közuti határkapunál. 18) A gyergyótlgyesi közuti határkapunál. 19) Kökerli átkelőnél. 20) A bálványosi átkelőnél.

Minden más eddig engedélyezett volt határátelési ponton a Romániával való személyforgalom betiltatott.

II. Szerbia, vagy Szerbiából az ország határának átlépése seholy sincs megengedve.

Egyéb külföldre irányuló, vagy onnét jövő és hajókon lebonyolódó személyforgalom Fiumében akként van engedélyezett, hogy a fumei szabad kikötőbe külföldről érkező és onnét külföldre induló hajók utasai, a utlevél vizsgálatnak a kikötőbe befutó avagy ott kikötött hajókon, a hajó állama szerint illetékes konzuli hatóság előleges értesítése mellett fognak alávetettni. Az utlevél vizsgálatot a fumei határrendőrkapitányság fogja teljesíteni.

Az ország határának nem engedélyezett pontokon való átlépése, az összes határszéli hatóságok és közegek által feltétel nélkül meg fog akadályoztatni.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1915. évi augusztus hó 30. napján.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

24429 sz.
kig. 1915.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi minisiter un 91300/1915. XII. 2. sz. rendeletével a következőket rendelte el:

1. §. A papíronálból előállított, textilcse és eféle anyagokat is tartalmazó zsákok (u. n. textilcse vagy textilít-zsákok), amelyek méreteik és minőségüknel fogva gabona és liszt szállítására alkalmasak, vagy ily anyagok szállítására vannak számvna, a forgalomba hozatal előtt legalább 6 cm. széles, a zsák középvonalában mindkét oldalon hosszban futó vörös színű, vízzel le nem mosható sávval látandók el s erre a sávra a zsák mindkét oldalán legalább 5 cm. magas, vízzel le nem mosható fekete betűkkel a következő felírást kell alkalmazni: „Nedves-ségtől óvando”.

2. §. Az, aki 1. §-ban említett zsákokat az ott elrendelt megjelölések nélkül eladás használatra felhasználás útján avagy más módon forgalomba hoz, ugyszintén az, aki ily zsákokat az előírt jelzés nélkül használ fel lisztnnek és gabonának elszállítására való csomagolásánál az 1895. XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1896. évi 38286. sz. F. M. rendelet 19. §-ának 2. bekezdése értelmében az 1895. XLVI. t.-c. 4. §-ának megfelelően büntetendő.

3. §. Annak a kérdésnek az elbírálásánál, vajjon oly zsákról van-e szó, amelyekre a jelen rendelet 1. §-ában előírt megjelölések kötelezők, kétség esetén a m. kir. ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézetnek (Budafok) véleményét kell meghallgatni. A megvizsgálandó zsákokat erre a rendelethez való hivatkozással oda kell küldeni.

4. §. Ez a rendelet 1915. szeptember 1-én lép hatályba.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa, 1915. évi augusztus hó 25.

Dr. Marczevovich
polgármester h.

Ad. res. 6. szám.
1915.

Hirdetmény.

A katonai parancsnokság a hálaszatot valamint bármilyen néven nevezendő vizijarmú közlekedését a Dnnán Ujvidékről lefelé, továbbá a Temeszen ópávától lefelé és a Dunazacon, — a hadihajók és a hadicélokra igénybe vett s ilyenek gyanánt megismerhetővé tett vizijarmúvek valamint a Dunagőzhajózási Társaság személyszállító hajóinak kivételével — katonai szempontból eltiltotta.

Folyó hó 2-án déli 12 órától kezdva az ellenőrző közegek nyomban löfegyvereket fogják használni azokkal szemben, akik a jelzett szakaszokon találhatván nem kötnék ki nyomban a megjelölt helyen vagy szökési kísérletet tesznek. A jelzett szakaszokon illetéktelen egyéneknek a partokon tartozkodni tilos; a part közelében fekvő házakat kivilágítani nem szabad. A tilalom áthágása esetén az illető ház nyomban ki fog őrítetni s a lakók internálnak esetleg elfogatnak.

A tilalom azonnal hatályba lép. Ujvidék, sz. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1915. szeptember 1.

Payerle
rendőrfőkapitány.

ELADÓ HÁZ.

A temerini-utcában lévő „Raabstern-féle“ ház eladó, komoly vevők ajánlata szerkesztőségünkhez zárt borítékban, melyen feltüntetendő: ajánlat „Raabstern“ házra küldendő ::

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hirlappal.

Kereskedelmi iskolát végzett irodai gyakorlattal magyar, német és szerb nyelvet bíró kisasszony irodai foglalkozást keres. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „szorgalmas“ jellegére.

Lehetőleg azonnali belépésre ügyes, megbízható könyvvezetőt vagy könyvvezetőnőt keresünk.

Írásbeli ajánlatokat fizetési igényekkel ellátva kérünk.

Handler és Krishaber gabona- és terménykereskedés UJVIDÉK.

Ház eladás.

A város egyik legforgalmasabb helyén levő ház, nagy telken épült s két utcára nyíló, melynek évi hozadéka 4.144 korona, 46.000 koronáért szabad kézből ELADÓ.

A háztulajdonos nevét megtudhatni e lap kiadóhivatalában

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám

Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.

Az ELITE kávéház

a legelőkelőbb köznség találkozó helye.

Elsőrendű cigányzene.